

MISIRDA DANABURNU
(*Gryllotalpa gryllotalpa* L., Orth.: Gryllotalpidae)
ZİRAÎ MÜCADELE TEKNİK TALİMATI

1-TANIMI VE YAŞAYIŞI:

Oldukça iri ve uzun olan erginlerin boyu 4-5 cm kadar genel görünüşü esmer veya koyu kahverenkli. Vücudun alt kısmı İse sarımsı renktedir. Baş küçük ve konikçe; petek gözler iri, siyah ve belirgindir. Antenler kıl gibi ve 120 segmentten meydana gelmiştir. Vücudun en geniş kısmı olan pronotum büyük, oval, sert ve üzeri kadife görünümünde ince tüylü ve daha koyu renklidir. Üst kanatları kısa yuvarlakça, saydam ve esmer renktedir. Damarları koyu renkli ve belirgindir. Alt kanatları uzun ve saydamdır. Yelpaze gibi kendi üzerlerine katlanmış olup vücut boyunca uzanırlar. Uçları arkadan 2 kuyruk gibi sarkar. Kazıcı tipteki ön bacakların bütün bölümleri kalın ve kuvvetlidir. Orta bacaklar diğer bucaklara nazaran daha zayıftır. Arka bacakların iç-üst tarafında az çok belirli aralarla sıralanmış 4-5 yada 6 adet büyük diken bulunur. Vücudun sonunda, üzerinde uzun ve seyrek kıllar bulunan bir çift uzantı vardır. Nimfler daha açık renklidir, kanatları gelişmemiştir. Yumurtalar 2-3 mm uzunlukta, oval ve beyazımsı sarı renklidir.

Bu zararlı iki yılda bir dol verir. İlkbaharda toprak sıcaklığının artmasıyla birlikte ergin ve nimfler aktif duruma geçerler. Çeşitli böcekler ve bitkilerin toprak altı bölümleri ile beslenmeye başlarlar. Mayıs veya haziran ayında dişiler toprağın 10-20 cm derinliğinde topraktan oluşturdukları 2-3 yuvaya yumurtalarını bırakırlar. Bir dişi her yuvaya 100-300 adet olmak üzere yaşamı boyunca ortalama 400 dolayında yumurta bırakır. Yumurtalar 2-3 haftada açılır. Çıkan nimfler bir kaç hafta yuvada bekledikten sonra dağılırlar. İki veya üç gömlek değiştirdikten sonra sonbaharda toprağın derinliklerine inerek kışlamaya çekilirler. İlkbaharda tekrar aktif duruma geçerler. Yaz aylarında 4 ve 5'inci gömlek değişiminden sonra sonbaharda ergin duruma gelirler.

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Ergin ve nimfler toprak içerisinde galeri açarken rastladıkları her türlü bitkinin toprak altı bölümlerini tahrip etmekte, özellikle fidelik ve bahçelerin başlıca sorunu olmakta ve sulanan topraklarda bazen çok önemli zararlar yapmaktadırlar. Tohum yataklarını bozduktan gibi çimlenmekte veya büyümekte olan genç mısır fidelerinin köklerini tahrip etmektedir. Yoğun oldukları yerlerde mısır tarlalarının yer yer boş kalmasına neden olmaktadır.

Danaburnu ülkemizin hemen hemen her tarafında yaygın durumdadır.

3. KONUKÇULARI:

Danaburnu polifag bir zararlıdır. Mısır, sebzeler, çeltik, buğday, ayçiçeği, tütün, pamuk, bazı süs bitkileri, meyve ve orman fidanları başlıca konukçularıdır.

4. MÜCADELESİ

4. Kültürel Önlemler

Danaburnu ile bulaşık tarla ve bahçelerin belirli yerlerine ve toprağın 20 cm derinliğine, 20 cm eninde 4-5 m uzunluğunda gübre yatakları yapılır. Kış mevsiminde soğuk bir günde bu yataklar açılır. Kışlamak üzere burda birikmiş olan ergin ve nimfler çıkarılarak imha edilir. Bu mekaniksel önlem, ertesi yıl Danaburnu popülasyonunu önemli ölçüde azaltabilir.

4.2. Kimyasal Mücadele

4.2.1. İlaçlama Zamanının Tesbiti

Danaburnu zararı mısırın genç döneminde görülür. Bu nedenle Mayıs ve Haziran aylarında serpmeye ekim yapılan yerlerde m²'de, sıraya ekimde ise 3 m'lik sıra üzerinde 3-4 yenik bitki olduğunda mücadele uygulanmalıdır. Sayım tarlanın en az 10 ayn yerinde yapılır.

4.2.3. Kullanılacak Alet ve Makinalar Zehirli yem el ile serpilir.

4.2.4. İlaçlama Tekniği

Danaburnu ergin ve nimflerine karşı zehirli yem uygulanır. Kullanılacak ilaç iyice kepeğe kanştırılır. Bu kanşım su ile hafifçe nemlendirilir, ancak, su miktarına dikkat edilmeli ve

yemin hamur haline gelmemesine özen gösterilmelidir. Hazırlanan yem akşam üstü bitkilere temas etmeyecek şekilde toprak yüzeyine serpilir. Olanaklar ölçüsünde zehirli yem yağışlardan veya sulamadan sonra yapılmalıdır.

5.UYGULAMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

İlaçlamadan bir hafta sonra sayım yapılır. Bunun için ilaçlama yapılan alanın büyüklüğü de dikkate alınarak 1x1 m'lik çerçeve değişik yerlerde rastgele en az 10 kez atılarak içinde zarar görmüş bitkiler sayılır. Elde edilen verilerin ortalaması eşiğin altında ise (m2'de 3-4 yenik bitki eşik olarak kabul ediliyor) mücadele başarılı, eşiğin üzerinde ise mücadele başarısızdır kanısına varılır.

11-MISIRDA DANABURNU (*Gryllotalpa gryllotalpa* L., Orth.: Gryllotalpidae)'NA KARŞI TAVSİYE EDİLEN İLAÇLAR

Etkili Madde Adı ve Oranı	Formülasyonu	Dozu (Preparat)	
		Dekara	100kg kepeğe Zehirli Yem
Cyhalorpirifos-Ethyl % 25	WP	3kg.	5-6kg.
Endosülfan % 32.9	WP	1.5 kg.	5-6kg.
Trichlorphon % 80	SP	2.5 kg.	5-6kg.